

រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា

ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សានៅជេប៉ាតីប៉ង់ចិត្តវិទ្យា
នៃមហាវិទ្យាល័យសង្គមសាស្ត្រ និងមនុស្សសាស្ត្រ
នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ

The Curriculum Development at Department of Psychology
at the Faculty of Social Sciences and Humanity
at the Royal University of Phnom Penh

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កង ឱប

បណ្ណាល័យ
លេខ.....
រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា

និក្ខេបបទបណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ

ឯកទេស វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ បណ្ឌិត អ៊ឹម កុច

មាតិកា

ឧទ្ទិសស្នាដៃ	vii
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	viii
អំណះអំណាង	x
អក្សរកាត់.....	xi
មូលនិយមសង្ខេប.....	xii
Abstract	xiii
សង្ខេបនិក្ខេបបទ	xiv
Summary	xx
អារម្ភកថា.....	xxvi

សេចក្តីផ្តើម

១- លំនាំដើមនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	១
២- ចំណោទបញ្ហានៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	៣
៣- គោលបំណងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	៦
៤- ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	៦
៥- វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	៧
៦- សារប្រយោជន៍នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	៨
៧- រចនាសម្ព័ន្ធនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	៨

ជំពូកទី១

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សានៅដេប៉ាតឺម៉ង់ចិត្តវិទ្យា

១.១- ទិដ្ឋភាពប្រវត្តិនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៩
១.១.១- ទិដ្ឋភាពនៃការបង្កើតកម្មវិធីសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ	១១
១.១.២- កម្មវិធីសិក្សាផ្សេងៗ និងវប្បធម៌សង្គម	១៣
១.១.៣- ទស្សនៈនិស្សិតខ្មែរ និងវប្បធម៌សង្គម.....	១៦
១.១.៤- បំណងនិស្សិតចិត្តវិទ្យា.....	១៩
១.១.៥- ទិដ្ឋភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលសាស្ត្រាចារ្យ.....	២២
១.១.៦- កម្មវិធីបង្រៀននៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ	២២
១.១.៧- ធនធានមនុស្ស និងចក្ខុវិស័យនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ.....	២៣
១.១.៨- សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ និងការធ្វើទំនើបកម្ម	២៣
១.១.៩- ការសិក្សាបង់ថ្លៃរបស់និស្សិតនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ	២៤
១.១.១០- សកម្មភាពបង្រៀន និងរៀនបច្ចុប្បន្ន.....	២៥
១.១.១០.១- សកម្មភាពការងាររបស់សាស្ត្រាចារ្យ	២៥
១.១.១០.២- សកម្មភាពស្រាវជ្រាវរបស់និស្សិតចិត្តវិទ្យា.....	២៦

១.១.១០.៣- ការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សា	២៧
១.១.១១- សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ និងគុណភាព	២៨
១.១.១២- ការបណ្តុះបណ្តាលអ្នកស្រាវជ្រាវនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ	៣១
១.២- កម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធក្រឡឹត.....	៣១
១.៣- វគ្គបំណងនៃកម្មវិធីសិក្សា.....	៣២
១.៤- ការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធក្រឡឹត	៣២
១.៥- គោលបំណងនៃកម្មវិធីសិក្សា.....	៣៤
១.៦- កាតខុសគ្នារវាងកម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធក្រឡឹត និងប្រព័ន្ធម៉ោង.....	៣៤
១.៧- រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធក្រឡឹត	៣៥
៧.១.១- គោលការណ៍ កម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធក្រឡឹត	៣៥
៧.១.២- រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធក្រឡឹត	៣៥

ជំពូកទី២

មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា

២.១- យុទ្ធសាស្ត្រនៃការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សា	៤៣
២.១.១- លក្ខណៈឯកភាពគ្នា	៤៤
២.១.២- លក្ខណៈនិរន្តរភាព.....	៤៤
២.២- កម្មវិធីសិក្សាជាប្រព័ន្ធម៉ោង	៤៥
២.៣- កម្មវិធីសិក្សាជាប្រព័ន្ធក្រឡឹត.....	៤៥
២.៤- ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាផ្សារភ្ជាប់ និងផលប្រយោជន៍សង្គម	៤៨
២.៥- មូលដ្ឋាននៃការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស	៤៩
២.៦- ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីបច្ចុប្បន្ន.....	៥២
២.៧- កម្មវិធីសិក្សាសម័យមុន	៥៣
២.៨- កម្មវិធីសិក្សាសម័យទំនើប.....	៥៣
២.៩- កម្មវិធីសិក្សា និងការអនុវត្ត.....	៥៦
២.១០- ការវាយតម្លៃកម្មវិធីសិក្សា	៥៦
២.១១- ទស្សនៈគរុវិទ្យាស្តីពីការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា	៥៨
២.១២- ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាប្រទេសអភិវឌ្ឍ	៦០
២.១៣- ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាប្រទេសអាស៊ាន	៦៣
២.១៤- ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សានៅប្រទេសថៃ	៦៤
២.១៤.១- កម្មវិធីសិក្សាឯកទេសក្នុងបរិញ្ញាបត្រតែមួយ	៦៦
២.១៤.២- កម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាតម្រូវការចាំបាច់	៦៦
២.១៥- កត្តាមានឥទ្ធិពលលើកម្មវិធីសិក្សា.....	៧០
២.១៦- កម្មវិធីសិក្សាចិត្តវិទ្យាទាក់ទងនិងគ្រឿងញៀន	៧០
២.១៦.១- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទងនិងការលាប់ឡើងវិញ	៧១

២.១៦.២- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទងនិងប្រកាសគ្រឿងញៀន	៧២
២.១៦.៣- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទងនិងមូលហេតុនៃការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន.....	៧២
២.១៦.៤- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទងនិងឥទ្ធិពលលើការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន	៧៣
២.១៦.៥- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទងនិងវដ្តនៃការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន.....	៧៥
២.១៧- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទងនិងការសិក្សាស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធ និងគ្រឿងញៀន.....	៧៥
២.១៧.១- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទង និងកត្តាពាក់ព័ន្ធការលាប់ជំងឺគ្រឿងញៀន.....	៧៦
២.១៨- កម្មវិធីសិក្សាអំពីចិត្តវិទ្យាព្រះពុទ្ធសាសនា.....	៧៧
២.១៨.១- កម្មវិធីសិក្សាស្វែងយល់ចិត្តវិទ្យាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា	៧៧
២.១៨.២- កម្មវិធីសិក្សាស្វែងយល់ប្រៀបធៀបព្រះពុទ្ធសាសនា	៧៨
២.១៨.៣- ទស្សនៈនៃចិត្តវិទ្យាពិបាកគ្រប់គ្រង និងស្មុគស្មាញ	៧៨
២.១៨.៤- ទស្សនៈនៃចិត្តរហ័ស	៧៨
២.១៨.៥- ទស្សនៈចិត្តជាវិញ្ញាណ.....	៧៨
២.១៨.៦- ទស្សនៈនៃចិត្តវិទ្យាដូចជាគុណធម៌ និងកុសលធម៌	៧៩
២.១៨.៧- ទស្សនៈនៃចិត្តធ្វើឲ្យមានការឈឺចាប់.....	៧៩
២.១៨.៨- ទស្សនៈនៃចិត្តធ្វើឲ្យមានភាពមិនធម្មតា	៧៩
២.១៨.៩- ទស្សនៈនៃចិត្តធ្វើឲ្យមានអំណាច.....	៧៩
២.១៨.១០- ទស្សនៈនៃចិត្តធ្វើឲ្យមានការប្រែប្រួល	៧៩
២.១៨.១១- ទស្សនៈនៃចិត្តធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈជាវិចិត្រករ.....	៨០
២.១៩- ការអប់រំចិត្ត អត្តាហិ អត្តនោ នាថោ.....	៨០
២.១៩.១- ការអប់រំចិត្តតាមខ្លឹមសារសីល៥	៨០
២.២០- ទ្រឹស្តីអប់រំចិត្តនៃអរិយសច្ចៈទាំង៤.....	៨៣
២.២០.១- ការអប់រំចិត្តឲ្យយល់អំពីទុក្ខសច្ចៈ	៨៣
២.២០.២- ការអប់រំចិត្តឲ្យយល់អំពីសច្ចៈហេតុនៃទុក្ខ.....	៨៤
២.២១- ការអប់រំចិត្តឲ្យយល់ដឹងអំពីសច្ចៈ និងការបញ្ចប់ទុក្ខ	៨៥
២.២២- ការអប់រំចិត្តឲ្យយល់ដឹងអំពីមគ្គសច្ចៈ	៨៦
២.២៣- ទ្រឹស្តីព្រះពុទ្ធសាសនា និងព្រហ្មវិហារធម៌ទាំងបួនការអប់រំ.....	៩០
២.២៣.១- ទ្រឹស្តីអប់រំចិត្តមានមេត្តាធម៌ ករុណា មុទិតា និងឧបេក្ខា	៩១
២.២៤- ទ្រឹស្តីនៃការយកឈ្នះលើភាពច្រណែនឈ្នានីស និងអាត្មានិយម.....	៩២
២.២៤.១- ទ្រឹស្តីនៃការយល់ដឹងអំពីចិត្ត.....	៩៤
២.២៤.២- ទ្រឹស្តីនៃដំណោះស្រាយចំពោះការច្រណែន	៩៤
២.២៤.៣- ទ្រឹស្តីនៃការអប់រំចិត្តរបស់ចិត្តវិទូពួកលោកខាងលិច	៩៥
២.២៤.៤- ទស្សនៈនៃការអប់រំចិត្តរបស់ចិត្តវិទូពួកលោកខាងលិច	៩៦
២.២៥- កម្មវិធីសិក្សាអំពីធនធានមនុស្សនៅក្នុងសហគមន៍ក្នុងការអប់រំ	៩៨
២.២៥.១- ទស្សនៈអំពីបុគ្គល គ្រួសារ និងសហគមន៍	៩៨

៣.៣.៦- មុខវិជ្ជាបន្ទាប់បន្សំ.....	១៥៤
៣.៤- ការសិក្សាអំពីកម្មវិធីសិក្សាថ្មីរបស់ដេប៉ាតឺម៉ង់ចិត្តវិទ្យា	១៥៥
៣.៤.១- ចំណុចខ្លាំង	១៥៥
៣.៤.២- ចំណុចខ្សោយ	១៥៥
៣.៥- ការរៀបចំសាកល្បងបង្កើតកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រអប់រំ	១៥៦
៣.៥.១- ឈ្មោះសញ្ញាប័ត្រ បរិញ្ញាបត្រអប់រំ	១៥៦
៣.៥.១.១- វត្ថុបំណងនៃការសិក្សា.....	១៥៦
៣.៥.១.២- ខ្លឹមសារកម្មវិធីមាន១០ក្រេឌីត	១៥៦
៣.៦- ការវិភាគលទ្ធផលនៃកម្រងសំណួរ	១៦២
៣.៧- ងាយតម្លៃទស្សនៈរបស់និស្សិតចិត្តវិទ្យាឆ្នាំសិក្សា២០១០-២០១១លើការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា	១៦៩
៣.៧.១- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទងនឹងទីផ្សារសង្គមនាពេលបច្ចុប្បន្ន.....	១៦៩
៣.៧.២- កម្មវិធីសិក្សាទាក់ទង និងការចូលចិត្តរបស់និស្សិតចិត្តវិទ្យា.....	១៧០
៣.៧.៣- ទស្សនៈផ្ទាល់ចំពោះ ដេប៉ាតឺម៉ង់ចិត្តវិទ្យាទាក់ទងនឹងការងារសង្គម.....	១៧០
៣.៧.៤- កម្រិតជីវភាពរបស់និស្សិតចិត្តវិទ្យានាពេលបច្ចុប្បន្ន.....	១៧១
៣.៧.៥- និស្សិត ដែលទទួលបានការងារក្រៅម៉ោងសិក្សានៅដេប៉ាតឺម៉ង់ចិត្តវិទ្យា ..	១៧១
៣.៧.៥.១- ការងារដែលនិស្សិតចិត្តវិទ្យាទទួលបានក្នុងចំណោម ៦០នាក់....	១៧២
៣.៧.៥.២- មូលហេតុ ដែលនិស្សិតមិនទទួលបានការងារក្រៅម៉ោងសិក្សា ...	១៧២
៣.៧.៦- ការងារ ដែលទទួលបានទាក់ទងនឹងជំនាញ.....	១៧៣
៣.៧.៧- សមត្ថភាព ដំណោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទងនឹងចំណេះដឹងចិត្តវិទ្យា.....	១៧៣
៣.៧.៨- ចំណេះដឹងចិត្តវិទ្យាទាក់ទងនឹងការជួយអប់រំសង្គម	១៧៤
៣.៧.៩- ចិត្តវិទ្យាពុទ្ធិនិងការយល់ដឹងពីប្រព័ន្ធទទួលចំណេះដឹង	១៧៥
៣.៧.១០- កម្មវិធីសិក្សាចិត្តវិទ្យាជួយដល់សហគមន៍	១៧៥
៣.៧.១១- ជំនាញចិត្តវិទ្យាអាចជួយដល់ទំនាក់ទំនងជាប្រចាំថ្ងៃ	១៧៦
៣.៧.១២- កម្មវិធីសិក្សាចិត្តវិទ្យា និងការជំរុញទឹកចិត្តក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជាផ្សេងៗ ..	១៧៧
៣.៧.១៣- ការកើនឡើងនៃកម្រិតប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមការសិក្សាចិត្តវិទ្យា	១៧៧
៣.៧.១៤- កម្មវិធីសិក្សាចិត្តវិទ្យានឹងមនសិការវិជ្ជាជីវៈ.....	១៧៨
៣.៨. ភាពពេញចិត្តទៅលើកម្មវិធីសិក្សារបស់អតីតនិស្សិតចិត្តវិទ្យា	១៧៩
៣.៩. ទស្សនៈវិះគន់ ដើម្បីស្ថាបនាលើកម្មវិធីសិក្សាអតីតនិស្សិតចិត្តវិទ្យា.....	១៨០
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	១៨១
គន្ថនិទ្ទេស.....	១៨៤
ឧបសម្ព័ន្ធ	

២.៣១.៣- ចិត្តវិទ្យា និងគោលបំណងក្នុងអប់រំ.....	១២៣
២.៣២- ចិត្តវិទ្យា និងការបង្រៀន.....	១២៤
២.៣២.១- ទំនាក់ទំនងចិត្តវិទ្យាក្នុងការបង្រៀន.....	១២៤
២.៣២.២- សាស្ត្រាចារ្យ និងការត្រៀមលក្ខណៈមុនពេលបង្រៀន	១២៥
២.៣២.៣- ជំហាននៃការបង្រៀន	១២៦
២.៣២.៤- សកម្មភាពរបស់សាស្ត្រាចារ្យបន្ទាប់ពីបង្រៀន	១២៨
២.៣៣- ចិត្តវិទ្យាក្នុងការបង្រៀនតាមវិធីសាស្ត្របុរាណ.....	១២៩
២.៣៤- ស្ថានភាពទ្រឹស្តីចិត្តវិទ្យាទាក់ទង និងអាកប្បកិរិយា	១៣០
២.៣៤.១- ឥទ្ធិពលនៃអាកប្បកិរិយា	១៣១
២.៣៤.២- អាកប្បកិរិយារបស់សាស្ត្រាចារ្យ.....	១៣២
២.៣៤.៣- គំនិត និងទស្សនៈទាក់ទងនិងគោលបំណងអប់រំ.....	១៣៤
២.៣៤.៤- ទ្រឹស្តីនៃកម្លាំងចិត្តក្នុងចិត្តវិទ្យា.....	១៣៦
២.៣៥- ប្រភពកម្លាំងចិត្ត	១៣៧
២.៣៥.១- ការដោះស្រាយដល់កម្លាំងចិត្តក្នុងចិត្តវិទ្យា	១៣៨
២.៣៥.២- ប្រភពកម្លាំងចិត្តក្នុងចិត្តវិទ្យា.....	១៣៩
២.៣៥.៣- កម្លាំងចិត្តដែលស្តែងចេញពីសភាវៈខាងក្រៅ.....	១៣៩
២.៣៥.៤- ទ្រឹស្តីចិត្តវិទ្យាទាក់ទង និងកម្លាំងចិត្ត.....	១៤០
២.៣៥.៥- កម្លាំងចិត្ត និងការបង្រៀនរបស់សាស្ត្រាចារ្យ.....	១៤២
២.៣៥.៦- ទ្រឹស្តីចិត្តវិទ្យា នៃការជឿជាក់លើខ្លួនឯង	១៤២
២.៣៥.៧- ប្រភពនៃការជឿជាក់លើខ្លួនឯងក្នុងចិត្តវិទ្យា.....	១៤៣
២.៣៥.៨- សារៈសំខាន់នៃការជឿជាក់លើខ្លួនឯងរបស់សាស្ត្រាចារ្យ.....	១៤៤

ជំពូកទី ៣

លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

៣- កម្មវិធីសិក្សារបស់និស្សិតចិត្តវិទ្យាពីជំនាន់ទី១ ដល់ជំនាន់ទី១៣.....	១៤៥
៣.១- កម្មវិធីសិក្សាចិត្តវិទ្យាគរុកោសល្យពីឆ្នាំ ១៩៨០-១៩៩៣.....	១៤៦
៣.២- ដេប៉ាតឺម៉ង់ចិត្តវិទ្យា និងការអភិវឌ្ឍ.....	១៤៧
៣.២.១- ធនធាននិស្សិតដេប៉ាតឺម៉ង់ចិត្តវិទ្យា.....	១៤៨
៣.២.២- ធនធានសាស្ត្រាចារ្យនៅដេប៉ាតឺម៉ង់ចិត្តវិទ្យា	១៤៨
៣.៣- ការពិពណ៌នាអំពីមុខវិជ្ជាសិក្សាការអប់រំទូទៅ	១៥០
៣.៣.១- កម្មវិធីសិក្សាបំប៉នភាសាអង់គ្លេស	១៥០
៣.៣.២- លក្ខខណ្ឌតម្រូវការជាមូលដ្ឋាន	១៥០
៣.៣.៣- មុខវិជ្ជាចម្បង	១៥០
៣.៣.៤- មុខវិជ្ជាជ្រើសរើស	១៥៣
៣.៣.៥- ការប៉ះពាល់ចិត្តសង្គម.....	១៥៣

២.២៥.២- ទស្សនៈអំពីបុគ្គលគ្រួសារ.....	៩៨
២.២៥.២.១- តើគ្រួសារជាអ្វី?.....	៩៨
២.២៥.២.២- ទស្សនៈអំពីអ្នកណាខ្លះជាសមាជិកគ្រួសារ.....	៩៩
២.២៥.២.៣- ទស្សនៈអំពីកុមារ.....	៩៩
២.២៥.២.៤- ទស្សនៈអំពីជំងឺ ជំងឺ ស្រ្តី បុរស និងមនុស្សចាស់	៩៩
២.២៦- សញ្ញាណស្តីអំពីការយឺតយ៉ាវនៃបញ្ហារបស់កុមារ.....	១០០
២.២៦.១- ការយឺតយ៉ាវបញ្ហា.....	១០០
២.២៦.២- លក្ខណៈសំគាល់កុមារយឺតយ៉ាវបញ្ហា.....	១០១
២.២៧- មូលហេតុដែលបណ្តាលឲ្យកុមារយឺតយ៉ាវបញ្ហា.....	១០២
២.២៧.១- តាមជំនឿរបស់ប្រជាជន	១០៣
២.២៧.២- តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ.....	១០៣
២.២៨- ទិដ្ឋភាពទូទៅអំពីចិត្តវិទ្យា.....	១០៤
២.២៨.១- ស្ថានភាពនៃប្រវត្តិចិត្តវិទ្យា	១០៦
២.២៨.២- ការសិក្សាចិត្តវិទ្យា និងទស្សនៈសំខាន់ៗ	១០៨
២.២៨.២.១- ចិត្តវិទ្យាមនុស្សនិយម.....	១០៨
២.២៨.២.២- ចិត្តវិទ្យាស្ថាបនានិយម	១០៩
២.២៨.២.៣- ទស្សនៈរបស់លោក John Deweg	១១០
២.២៨.២.៤- ការសិក្សាគោលវិធីចិត្តវិទ្យាពុទ្ធិ	១១០
២.២៨.៣- គំរូតាងនៃការអភិវឌ្ឍពុទ្ធិ.....	១១២
២.២៨.៤- គំរូតាងនៃលំនាំព័ត៌មាន	១១២
២.២៨.៥- ការសិក្សាអំពីចិត្តវិទ្យាសង្គម.....	១១៣
២.២៨.៥.១- ដំណាក់កាលចងចាំ	១១៤
២.២៨.៥.២- ដំណាក់កាលចំលងធ្វើតាមឡើងវិញ.....	១១៤
២.២៨.៥.៣- ដំណាក់កាលចលករ.....	១១៤
២.២៩- ទ្រឹស្តីអាកប្បកិរិយា និងគរុកោសល្យ	១១៥
២.៣០- ចំណេះដឹងតាមរយៈចិត្តវិទ្យាក្នុងការអប់រំ.....	១១៧
២.៣០.១- ទ្រឹស្តីការអប់រំ និងឥន្ទ្រិយារម្មណ៍.....	១១៧
២.៣០.២- ទ្រឹស្តីអំពីការអប់រំ និងប្រក្សក្សារម្មណ៍	១១៧
២.៣០.៣- ទ្រឹស្តីអំពីការអប់រំ និងលំនឹក	១១៨
២.៣០.៤- ទ្រឹស្តីអំពីការអប់រំ និងការគិតក្នុងចិត្តវិទ្យា	១១៩
២.៣០.៥- ទ្រឹស្តីអំពីការអប់រំ និងរូបារម្មណ៍.....	១២០
២.៣១- ចិត្តវិទ្យា និងការអប់រំ.....	១២១
២.៣១.១- ខ្លឹមសារនៃចិត្តវិទ្យាក្នុងវិស័យអប់រំ.....	១២២
២.៣១.២- ផលប្រយោជន៍ចិត្តវិទ្យាក្នុងវិស័យអប់រំ	១២២